

ΤΟΥ **Ιωάννη Ν. Γρηγοριάδη**

News analysis

Η νίκη Πασινιάν και οι σχέσεις Αρμενίας - Ρωσίας

Η νέα επικράτηση του Κόμματος του Πολιτικού Συμβολαίου του πρωθυπουργού της Αρμενίας Νικόλ Πασινιάν κατά τις βουλευτικές εκλογές της περασμένης Κυριακής είναι εντυπωσιακή, αν συνυπολογίσει κανείς ότι αφορά μια κυβέρνηση κατά τη θητεία της οποίας η Αρμενία υπέστη δύο διαδοχικές στρατιωτικές ήττες. Υποσχόμενος να φέρει την Αρμενία πλησιέστερα στη Δύση και την Ευρωπαϊκή Ένωση, έτοιμος να αναγνωρίσει την ήττα της Αρμενίας, να συνάψει συνθήκη ειρήνης με το Αζερμπαϊτζάν και να ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο στις σχέσεις της Αρμενίας με την Τουρκία και στηριζόμενος στη δημοφιλία του μεταξύ των κατοίκων της αρμενικής επαρχίας, αλλά και των χαμηλομίσθων, ο κ. Πασινιάν επεκράτησε εις βάρος φιλορώσων υποψηφίων που εκπροσωπούσαν είτε την παλαιά τάξη πραγμάτων πριν από την άνοδο Πασινιάν στην εξουσία το 2018, είτε τους νέους ολιγάρχες-ενεργούμενα του καθεστώτος Πούτιν που αποτελούν χαρακτηριστικό πολλών μετασοβιετικών κοινωνιών. Με 49,85% των ψήφων και 64 από τις 101 έδρες του αρμενικού κοινοβουλίου το κόμμα του κ. Πασινιάν εξασφαλίζει άνετη πλειοψηφία, αλλά όχι και αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων

η οποία απαιτείται για την αναθεώρηση του αρμενικού Συντάγματος. Τούτο έχει σημασία διότι η αναθεώρηση του αρμενικού Συντάγματος με σκοπό την απόληψη των αναφορών στο Ναγκόρνο Καραμπάχ αποτελεί έναν από τους μείζονες όρους τους οποίους θέτει το Αζερμπαϊτζάν για τη σύναψη συνθήκης ειρήνης με την Αρμενία.

Σημείνει η επικράτηση Πασινιάν το τέλος της ρωσικής επιρροής στην Αρμενία; Σαφώς αποτελεί ένδειξη της ενισχύσεως των φιλοδυτικών τάσεων εντός της αρμενικής κοινωνίας. Οι σχέσεις, ωστόσο, της Αρμενίας με τη Ρωσία είναι περίπλοκες. Επιηρεάζονται τόσο από την ενεργειακή και εμπορική εξάρτηση της Αρμενίας από τη Ρωσία όσο και από την παρουσία εκατομμυρίων αρμενίων μεταναστών στη Ρωσία. Κατά τον βαθμό που ούτε οι Ηνωμένες Πολιτείες ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνονται διατεθειμένες να επιδιώξουν να υποκαταστήσουν τη Ρωσία σε αυτόν τον ρόλο, η κυβέρνηση Πασινιάν θα υποχρεωθεί να τηρήσει ισορροπίες. Η συμμετοχή της Αρμενίας στην υπό ρωσικό έλεγχο Ευρασιατική Οικονομική Ένωση θα συνεχισθεί π.χ. μέχρι του σημείου κατά το οποίο η πρόδοος των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ενώσεως - Αρμενίας

θα την καταστήσει αδύνατη. Το πόσο ταχεία θα είναι αυτή η πρόδοος θα εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες που αφορούν τόσο την Αρμενία όσο και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εξάλλου η κυβέρνηση Πασινιάν προσέφερε μια σημαντική υπηρεσία στη Ρωσία. Απορρόφησε – αν και από ό,τι φαίνεται χωρίς πολιτικές συνέπειες – το κόστος της ιστορικών διαστάσεων ήττας της Αρμενίας στο Ναγκόρνο Καραμπάχ. Αυτό που έγειρε την πλάστιγγα ωστόσο υπέρ του Αζερμπαϊτζάν δεν ήταν τόσο η μεταβολή της στρατιωτικής και διπλωματικής ισορροπίας δυνάμεων εις βάρος της Αρμενίας. Ήταν κυρίως η αλλαγή στάσεως της Ρωσίας η οποία μετετράπη από προστάτη και στρατηγικό εταίρο των αυτονομιστών του Ναγκόρνο Καραμπάχ και της Αρμενίας σε «επιτήδειο ουδέτερο», ο οποίος συγκατένευσε στην αποφασιστική παρέμβαση της Τουρκίας το φθινόπωρο του 2020 και επέτρεψε την εισβολή των αζερικών ενόπλων δυνάμεων τον Σεπτέμβριο του 2023 σε περιοχές του Ναγκόρνο Καραμπάχ τις οποίες υποτίθεται ότι προστάτευαν ρωσικές ειρηνευτικές δυνάμεις. Η υποχώρηση της Ρωσίας στην Υπερκαυκασία υπέρ του Αζερμπαϊτζάν και της Τουρκίας αποτελεί άλλη μία ένδειξη της αδυναμίας της να αρθεί στο ύψος των προσδοκίων του περιφερειακού ρόλου της.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του [ENAMET](#)

Η τρίτη εκλογική νίκη του φιλοδυτικού Πασινιάν δεν επηρεάζει προς στιγμήν τις σχέσεις της Αρμενίας με τη Ρωσία, καθώς δεν φαίνονται πρόθυμοι να υποκαταστήσουν την τελευταία ούτε οι ΗΠΑ ούτε η ΕΕ